

Osnovne postavke Prijedloga zakona o medicinskoj oplodnji (svibanj 2009.)

Prijedlog zakona priređen je u Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi te između ostalog donosi sljedeće:

Dozvoljeno je:

- unutartjelesna i izvantjelesna medicinska oplodnja samo za bračne drugove kako u homolognom (vlastitim spolnim stanicama), tako i u heterolognoj (spolnim stanicama treće osobe) inačici;
- davanje (darivanje) i sjemenih i jajnih stanica bez naknade;
- korištenje darivanih spolnih stanica jedne osobe za postupak medicinske oplodnje samo jednog bračnog para i to za rođenje najviše troje djece;
- pohranjivanje sjemenih i jajnih stanica te tkiva;
- odustajanje od postupka medicinske oplodnje i nakon što su zameci nastali;
- u postupku izvantjelesne oplodnje oploditi najviše tri jajne stanice.

Zabranjeno je:

- medicinska oplodnja osobama koje nisu u braku;
- surogat majčinstvo;
- istovremeno davanje (darivanje) obiju spolnih stanica;
- davanje (darivanje) zametaka,
- smrzavanje i pohranjivanje zametaka / posredno;
- u jednom postupku u tijelo žene unijeti više od tri zametka;
- korištenje postupka medicinske oplodnje u svrhu odabira spola budućeg djeteta, osim iznimno kad je riječ o izbjegavanju teške nasljedne bolesti vezane uz spol;
- davanje/primanje novčane naknade ili stjecanje druge koristi za darivanje spolnih stanica;
- trgovanje te uvoz odnosno izvoz spolnih stanica;
- stvaranje ljudskih zametaka u znanstvene ili istraživačke svrhe;
- znanstveni ili istraživački rad na zametku;
- stvaranje himera i hibrida;
- kloniranje;
- sve manipulacija koje uključuju životinjske spolne stanice i/ili zametke.

Predviđeno je:

- da prema Konvenciji o prvim djece prilikom stjecanja punoljetnosti dijete začeto medicinskom oplodnjom ima pravo saznati svoje porijeklo odnosno tko su mu biološki roditelji;
- obveza prethodnog pravnog te psihološko ili psihoterapijsko savjetovanje bračnih drugova;
- da se postupci medicinske oplodnje provode isključivo u, za to, ovlaštenim zdravstvenim ustanovama kojima se to ovlaštenje može naknadno i uskratiti;
- osnivanje Nacionalnog povjerenstva za medicinsku oplodnju i Državnog registra radi što bolje kontrole i nadgledanja provođenja Zakona.